

Obstipatie bij clozapine

Obstipatie wordt mogelijk door de anticholinerge werking van clozapine veroorzaakt en tussen de zes en veertien procent van de patiënten ervaren hiervan last.

De kans op ernstig letsel hierbij is tien keer hoger dan ten gevolge van agranulocytose (onvolwassen witte bloedcellen, waardoor de afweer tegen infecties sterk is verminderd). Daarom de volgende aanbevelingen voor bewaking.

Obstipatie moet bewaakt worden door ernaar te vragen bij elk consult. Eventueel gevolgd door lichamelijk onderzoek. Mocht een patiënt minder dan 4-5 keer per week ontlasting hebben dan zijn interventies raadzaam.

Bij obstipatieklachten wordt de patiënt geadviseerd veel vezels te eten, voldoende te drinken en veel te bewegen. Als er sprake is van psychofarmaca met veel risico op obstipatie dan kan macrogol/elektrolyten tot maximaal 3 keer daags 1 sachet worden voorgeschreven. Bij onvoldoende effect kan tijdelijk magnesium-hydroxide 500 mg 1-2 tabletten 3x/dag worden toe gevoegd. Het houdt water in de darm vast, waardoor de ontlasting zachter wordt. Dit stimuleert de stoelgang. Magnesiumhydroxide moet weer gestopt worden als de ontlasting op gang is gekomen.

Als er sprake is van vastzittende ontlasting (fecale impactie) dan macrogol/elektrolyten 8 sachets (van 13 g) per dag, innemen binnen 6 uur, gedurende maximaal 3 dagen (bij verminderde cardiovasculaire functie maximaal 2 sachets per uur) of rectale medicatie.

Overweeg ook rectale medicatie als na 3 dagen orale therapie bij ernstige klachten geen defecatie heeft plaatsgevonden.

Referenties

1. De Hert M., Hudyana H., Dockx L., et al. (2011) Second-generation antipsychotics and constipation: A review of the literature. *European Psychiatry*. 2011;26(1):34-44.
2. Nielsen, J., Correll, C.U., Manu, P. & Kane, J.M. (2013). Termination of clozapine treatment due tot medical reasons: When is it warrented and how can it be avoided? *J. Clin Psychiatry*. 74 (6): 606-613.
3. <http://www.clozapinepluswerkgroep.nl/publicaties/richtlijn-voor-het-gebruik-van-clozapine/>

Laatste revisie datum

02-07-2019

Trefwoorden¹:

Clozapine
Obstipatie
Trage stoelgang
Ontlasting
Buikkrampen
Buikpijn

¹ © 2019 M. de Ruijter